

PRÁCE S TEXTEM, ELEKTRONICKÉ PUBLIKOVÁNÍ

Charakteristika

Obsahově tato oblast navazuje na znalosti a dovednosti získané v rámci celku *textový editor* kurzů Z a dále je prohlubuje. Učitelé budou předloženy ukázky pokročilejšího zpracování textu a bude mít možnost se formou modifikace tohoto textu seznámit s jeho principem a přínosem.

Cíl

- seznámit s pokročilejšími možnostmi elektronického zpracování textu
- probudit zájem o využívání pokročilejších funkcí dostupných textových editorů nejen pro pedagogické účely
- docílit takový stav, kdy bude učitel za pomoci nápovědy (popř. dalších podpůrných materiálů) schopen samostatně rozhodovat o smysluplnosti tohoto využití a jeho realizaci

Tématický plán

Rychlé opakování aneb co již máme umět

- práce s nápovědou textového editoru – obsah, rejstřík, vyhledávání v nápovědě, funkce pomocníka, jeho aktivace a deaktivace
- vkládání speciálních symbolů, zvláštní znaky, speciální sady symbolů, vzorců, atd.
- práce se schránkou – vložit obsah schránky jako...
- vkládání obrázků, umístění, obtékání textu, ohraničení
- typografická pravidla a estetická doporučení

Témata

- vytvoření struktury dokumentu, přiřazení stylů odstavců, změna vlastností stylů odstavců
- generování obsahu podle stylů odstavců, resp. názvů kapitol
- práce se šablonami – vytvoření dokumentu na základě šablony, úprava šablony, vytvoření nové šablony
- víceúrovňové seznamy a odrážky
- odkazy na webové stránky a adresy elektronické pošty
- seznamy adres, slučování dokumentů, hromadná korespondence, zdroje dat
- otevírání a ukládání dokumentů v různých formátech (zejm. TXT, RTF a PDF), volba vhodného formátu, přenositelnost souborů
- export do HTML, možnost publikování na stránkách WWW
- hlavní rozdíly mezi textovým editorem a DTP programem

Rozšiřující možnosti

- sledování změn, revize
- propojení dokumentů, křížové odkazy
- rejstřík, seznam použité literatury, citace, pravidla pro psaní citací
- nástroje pro kontrolu pravopisu, automatická kontrola pravopisu, přidání výrazů do slovníku, nastavení jazyka
- slovník synonym, thesaurus
- práce s makry – záznam nového makra a jeho přehrání

Hodinová dotace

4 hodiny

Navazující a rozšiřující modul

DTP

Doporučená literatura a zdroje k procvičení

- jakékoliv kvalitní publikace věnované práci s textovým editorem
- MATUŠ, Z. *Word sbírka příkladů*, BEN, Praha 2002
- VALENZ, M. *30 příkladů ve Wordu*, Computer Media, Prostějov
- CD-ROM: *MS Word 2000 (2002) - multimediální příručka pro každého*, Grada, Praha
- CD-ROM: *Interaktivní výuka Microsoft Word 2002*, Pachner, Praha
- Výukové materiály portálu Česká škola <<http://vyuka.ceskaskola.cz>>
- On-line kurz MŠMT
- Česká a světová typografie na Internetu <<http://www.typo.cz>>
- Ústav pro jazyk český AV ČR – Často kladené dotazy <<http://www.ujc.cas.cz/poradna/porfaq.htm>>
- European Computer Driving Licence v ČR <<http://www.ecdl.cz>>

Praktické úlohy

- Za účelem dalšího vzdělávání (nejlépe v rámci vlastního studia) vytvořte delší práci na zvolené téma, která obsahuje korektní použití stylů, generovaný automatický obsah a složitější formátování (obrázky, čáry, orámování, číslování stránek, atd.)
- Sestavte tabulku žáků vaší třídy tak, aby svým vzhledem odpovídala třídní knize (popř. třídní knize pro nepovinné předměty).
- Vytvořte dokument se složitějším formátováním matematických, fyzikálních nebo chemických vzorců. Např.:

$$(A \pm B)^2 = A^2 \pm 2AB + B^2 \quad \text{nebo} \quad F_g = \frac{K \cdot m_1 \cdot m_2}{r^2}$$

- Za pomoci schránky a internetového prohlížeče vytvořte seznam adres několika vašich nejoblíbenějších vzdělávacích webových stránek pro žáky. Tento seznam vložte do tabulky a opatřete vhodnými komentáři popisujícími obsah a zaměření stránek. Každá adresa bude zároveň odkazem.
- Vytvořte příběh pomocí „dětského“ textu, kde jsou některá slova nahrazena obrázky. Můžete využít galerii obrázků (klipartů) z vašeho editoru.
- Upravte text, který byl tvořen v rozporu s typografickými pravidly do reprezentativní podoby.
- Srozumitelný text vhodný pro diktát v českém jazyce upravte pomocí funkce *Najít a nahradit* tak, že všechny znaky i, I, y, Y budou nahrazeny znakem _.
- Vytvořte pomocí hromadné korespondence několik variant testů a zároveň několik variant správných řešení.
- Vytvořte šablonu s korektním využitím stylů, kterou použije více pracovníků školy za účelem tvorby společného rozsáhlejšího dokumentu. Příkladem takového dokumentu může být výroční zpráva školy, školní časopis, tematický plán.
- Najděte na webu článek doc. Ivana Kalaše s názvem *Čo ponúkajú informačné a komunikačné technológie iným predmetom* a s pomocí stylů a odrážek vytvořte seznam hlavních myšlenek.

Domácí úkol

Vytvořte pomocí víceúrovňového číslování pro žáky test vztahující se k předmětu vaší aprobace s uzavřenými otázkami. Výsledný dokument by měl vypadat tak, že po vytištění na papír budou žáci pouze zaškrtnávat jednu z možných voleb a v dokumentu bude dodrženo korektní číslování otázek a možností. Např.:

1. Hrad Karlštejn

- a) byl vybudován v gotickém stylu Václavem IV
- b) byl vybudován v barokním stylu Karlem IV
- c) byl vybudován Karlem IV v gotickém stylu s pozdějšími úpravami v renesanci
- d) byl vybudován Karlem IV v renesančním stylu s pozdějšími gotickými úpravami

Dokument by měl mít alespoň 5 otázek. Do příštího školení jej pošlete e-mailem na adresu školitele Lukáše Bernarda (bernard@arcig.cz).